

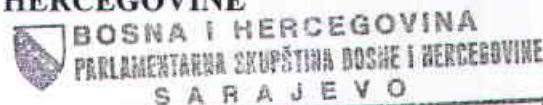
Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije
i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina
ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-15-27-50-6/20

Sarajevo, 3. 2. 2020. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

ZASTUPNIČKI DOM
DOM NARODA

PRIMLJENO: 03-02-2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05/6-50-15-27-50-6/20		293	120

PREDMET: Dostava Izvješća o radu za 2019. godinu

Poštovani,

Na temelju članka 52. stavak (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 22/16) i članka 11. stavak (g) Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/11), dostavljam vam Izvješće o radu za 2019. godinu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK NEOVISNOG POVJERENSTVA

Dr. sc. Mile Lasić

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije
i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina
ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-15-27-50-4/20
Sarajevo, 23 . 1. 2020. godine

IZVJEŠĆE

**o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju
kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud
Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom
Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i
Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine
za 2019. godinu**

Siječanj 2020. godine

S A D R Ź A J

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE	3
POGLAVLJE II. NADLEŽNOSTI NEOVISNOG POVJERENSTVA	4
POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEOVISNOG POVJERENSTVA U 2019. GODINI	5
Odjeljak A. Realiziranje zadataka održavanjem sjednica Neovisnog povjerenstva	5
1. Usvajanje Izvješća o radu Neovisnog povjerenstva za 2018. godinu.....	6
2. Financijsko poslovanje Neovisnog povjerenstva.....	6
Odjeljak B. Posjeti Neovisnog povjerenstva kazneno-popravnim zavodima	7
1. Najavljeni posjet Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac	8
2. Najavljeni posjet KPZ-u Doboj.....	11
3. Najavljeni posjet KPZ-u Sarajevo, Odjelu Igman.....	13
Odjeljak C. Javnost rada	16
Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu	16
POGLAVLJE IV. PREPORUKE.....	16

Na temelju članka 52. stavka (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) i članka 2. stavka (6) Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine, Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine na 50. sjednici, održanoj 23. 1. 2020., usvojilo je i Parlamentarnoj skupštini BiH podnosi sljedeće

I Z V J E Š Ć E

o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine za 2019. godinu

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Neovisno povjerenstvo) uspostavljeno je sukladno članku 41a. stavak 2. Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, br. 13/05, 53/07, 97/07, 37/09 i 100/13) kao neovisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH.

Neovisno povjerenstvo ima pet članova koji su imenovani na mandat od pet godina odlukom Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 96/15 i 50/17), i to:

1. dr. sc. Mile Lasić, predsjednik Neovisnog povjerenstva,
2. Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva,
3. Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva,
4. Aleksandar Faladžić, član Neovisnog povjerenstva, i
5. Vedad Gurda, član Neovisnog povjerenstva.

Neovisno povjerenstvo u svojem je radu neovisno prema važećim domaćim propisima i međunarodnim pravnim instrumentima. Sva nadležna tijela, institucije i ustanove u Bosni i Hercegovini, pravne i fizičke osobe dužne su Neovisnom povjerenstvu dati sve podatke i informacije, osigurati i dati sve materijale bitne za njegov rad, te pružiti svu pomoć potrebnu za nesmetano i zakonito postupanje Neovisnog povjerenstva iz njegovog djelokruga. Neovisno povjerenstvo djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge ili bilo kojeg konstitutivnog naroda ili pojedinca u Bosni i Hercegovini. Članovi Neovisnog povjerenstva rade na sjednicama i operativno na terenu u kazneno-popravnim i drugim ustanovama na teritoriju Bosne i Hercegovine u kojima su zatvorene ili pritvorene osobe.

Sukladno članku 52. stavku (7) Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), uspostavljen je mehanizam dostave izvješća o radu Neovisnog povjerenstva entitetskim ministarstvima pravde u BiH, što omogućuje bolji uvid u stanje u KPZ-ima i bolju realizaciju preporuka Neovisnog povjerenstva.

Kad su u pitanju njegove nadležnosti, Neovisno povjerenstvo donosi godišnji plan rada, financijski plan rada, godišnje izvješće o radu, izvješće o stanju i činjenicama utvrđenim nakon posjeta i kontrole u zavodima (ustanovama), odluke, zaključke i druge akte sukladno zakonu i svojem poslovniku.

POGLAVLJE II. NADLEŽNOST NEOVISNOG POVJERENSTVA

Sukladno članku 52. stavku (1) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) te članku 10. Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva („Službeni glasnik BiH“, broj

23/11), temeljna nadležnost Neovisnog povjerenstva je praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i ostvarivanje ljudskih prava osoba koje izdržavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom BiH ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu BiH.

Neovisno povjerenstvo može pratiti rad zavoda samostalno ili u suradnji s inspektorskim i drugim nadzornim tijelima. Također, može surađivati s međunarodnim i drugim ustanovama ovlaštenim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda sukladno zakonima i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

Neovisno povjerenstvo daje preporuke nadležnim tijelima BiH u cilju podizanja standarda smještaja, poboljšanja postupanja i poštivanja ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije ili druge mjere, daje prijedloge i primjedbe koje se odnose na postojeće zakone ili druge propise temeljene na zakonu iz područja izvršenja kaznenih sankcija, obavlja povjerljive razgovore s pritvorenicima ili zatvorenicima uz pristup svim zavodima, dostavlja izvješća upravniku zavoda i nadležnim ministarstvima pravde, prikuplja, obrađuje i potražuje podatke iz svoje nadležnosti te druge radnje iz područja neovisnog praćenja sukladno članku 52. stavku (7) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16).

S ciljem poduzimanja odgovarajućih radnji ili mjera, sukladno članku 52. stavku (11) Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), podnosi godišnje izvješće o radu Parlamentarnoj skupštini BiH i Ministarstvu pravde BiH.

POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEOVISNOG POVJERENSTVA U 2019. GODINI

U ovom izvještajnom razdoblju Neovisno povjerenstvo realiziralo je planirane aktivnosti održavanjem sjednica i najavljenim posjetima kazneno-popravnim zavodima u BiH.

Odjeljak A. Realiziranje zadataka održavanjem sjednica Neovisnog povjerenstva

Od 1. 1. 2019. do 31. 12. 2019. Neovisno povjerenstvo održalo je 12 sjednica, i to:

Sjednice	Datum održavanja sjednice
38. sjednica	31. 1. 2019. od 17.00 h
39. sjednica	21. 2. 2019. od 17.00 h
40. sjednica	28. 3. 2019. od 17.00 h
41. sjednica	24. 4. 2019. od 17.00 h
42. sjednica	22. 5. 2019. od 17.00 h
43. sjednica	24. 6. 2019. od 17.00 h
44. sjednica	9. 7. 2019. od 17.00 h
45. sjednica	23. 8. 2019. od 17.00 h
46. sjednica	16. 9. 2019. od 17.00 h
47. sjednica	31. 10. 2019. od 17.00 h
48. sjednica	14. 11. 2019. od 17.00 h
49. sjednica	13. 12. 2019. od 17.00 h

Na ovim sjednicama Neovisno povjerenstvo razmatralo je i usvojilo ukupno 46 točaka dnevnog reda, a pod tekućim pitanjima razmatrano je 12 podtočaka i dva zaključka. Obradeno je i pripremljeno 65 akata i predmeta koji su otpremljeni na određene adrese (uprave KPZ-a, Ministarstvo pravde BiH, entitetska ministarstva pravde, određeni zatvorenici i pritvorenici u KPZ-ima i sl.). Također, Neovisno povjerenstvo je u izvještajnom razdoblju razmatralo i pristigle pritužbe zatvorenika i pritvorenika iz nadležnosti ovoga tijela, kojih je u izvještajnom razdoblju bilo ukupno pet, što je zahtijevao pisanu korespondenciju s odgovarajućim KPZ-om i nadležnim ministarstvima.

Jednoglasno su usvojeni zapisnici sjednica, te izvješća o obavljenim posjetima kazneno-popravnim zavodima koji su prikazani u Odjeljku B. *Posjeti Neovisnog povjerenstva kazneno-popravnim zavodima u BiH.*

1. Usvajanje Izvješća o radu Neovisnog povjerenstva za 2018. godinu

Neovisno povjerenstvo je na 39. sjednici, održanoj 21. 2. 2019., usvojilo i Parlamentarnoj skupštini BiH podnijelo Izvješće o radu Neovisnog povjerenstva za 2018. godinu.

2. Financijsko poslovanje Neovisnog povjerenstva

Odlukom Zajedničkog povjerenstva za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH o naknadama za rad u Neovisnom povjerenstvu, broj: 03/5-50-14-11-11,9/16 od 14. 6. 2016., utvrđena je naknada članovima Neovisnog povjerenstva u mjesečnom iznosu od jedne osnovice za obračun plaće zaposlenima u institucijama BiH, što iznosi oko 475 KM. Član

Neovisnog povjerenstva ima pravo na naknadu samo ako je nazočan sjednici Neovisnog povjerenstva.

Financijski plan i program Neovisnog povjerenstva za 2020. godinu utvrđen je i jednoglasno usvojen na 44. sjednici, održanoj 9. 7. 2019. godine:

- putni troškovi 15.000,00 KM,
- ugovorene i druge usluge 41.000,00 KM.

Financijski plan i program Neovisnog povjerenstva za 2020. godinu je, sukladno Poslovniku o radu Neovisnog povjerenstva, proslijeđen Zajedničkom povjerenstvu za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH.

Odjeljak B. Posjeti Neovisnog povjerenstva kazнено-popravnim zavodima u BiH

U 2019. godini (od 1. 1. do 31. 12.) Neovisno povjerenstvo obavilo je tri najavljena posjeta kazнено-popravnim zavodima, i to

Posjeti	Datum posjeta
Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac	9. 7. 2019.
KPZ-u Doboј	31. 10. 2019.
Odjelu Igman KPZ-a Sarajevo	14. 11. 2019.

O ovim posjetima sastavljena su izvješćа koja su **jednoglasno** usvojena na sjednicama Neovisnog povjerenstva. Neovisno povjerenstvo za svaki je posjet usvojilo posebno izvješće o stanju i činjenicama koje su utvrđene, a čiji su sastavni dio i primjedbe upućene zavodskom osoblju odnosno zavodu. Sukladno Poslovniku o radu, primjerci izvješća dostavljeni su zavodima, s preporukama i rokovima za otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti, te Ministarstvu pravde BiH koje Neovisnom povjerenstvu pruža stručnu pomoć u radu, kao i entitetskim ministarstvima.

1. Najavljeni posjet Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac

Najavljeni posjet Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac obavljen je 9. 7. 2019. Posjet su obavili: Mile Lasić, predsjednik Neovisnog povjerenstva, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva, Aleksandar Faladžić i Vedad Gurda, članovi Neovisnog povjerenstva, te Ivana Lovrić, tajnica Neovisnog povjerenstva.

Tijekom posjeta obavljen je razgovor s v.d. ravnatelja Zavoda za forenzičku psihijatriju Sokolac (u daljnjem tekstu: Zavod) Bojanom Koprivicom, načelnicom Odjela za psihotične poremećaje dr. Persom Gunjević, voditeljicom Službe za opće, pravne, kadrovske i tehničke poslove Zorom Gojković i glavnom sestrom Zavoda Darom Paunić.

Prema izjavi v.d. ravnatelja, Zavod je prva ustanova na području Bosne i Hercegovine koja, sukladno Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, osigurava odgovarajući psihijatrijski tretman osobama iz cijele BiH kojima su u kaznenom postupku izrečene mjere sigurnosti.

Zavod je potpuno izgrađen te su prvi pacijenti primljeni u prosincu 2016. godine. Prostire se na 7.000 m² i njegov ukupni smještajni kapacitet iznosi **200** mjesta. U trenutku posjeta Neovisnog povjerenstva, u Zavodu je bilo smješteno **95** pacijenata, i to **57** iz Republike Srpske, **35** Federacije BiH i **3** pacijenta iz Brčko distrikta BiH. Nije bilo pacijenata kojima je mjeru izrekao Sud BiH, a jedan je pacijent strani državljanin, Poljak, upućen u Zavod iz Okružnog suda Trebinje.

Trenutačno stanje pacijenata u Zavodu:

Iz Republike Srpske	57 pacijenata
Iz Brčko distrikta BiH	3 pacijenta
Iz Zapadno-hercegovačkog kantona	2 pacijenta
Iz Unsko-sanskog kantona	2 pacijenta
Iz Kantona Sarajevo	1 pacijent
Iz Zeničko-dobojskog kantona	9 pacijenta
Iz Kantona Središnja Bosna	2 pacijenta
Iz Hercegovačko-neretvanskog kantona	3 pacijenta
Iz Kantona 10	4 pacijenta
Iz Tuzlanskog kantona	12 pacijenta

Popunjenost Zavoda od otvaranja 2016. godine bila je:

Godina	Pacijenti iz Republike Srpske	Pacijenti iz Federacije BiH	Pacijenti iz Brčko distrikta BiH
2016.	27	3	1
2017.	45	21	0
2018.	34	30	2

Rukovodstvo Zavoda istaknulo je da je veliki problem to što je Zavod nepopunjen i neiskorišten. Ukazali su na vrlo lošu suradnju s kazneno-popravnim zavodima u Federaciji BiH, a prvenstveno s Kazneno-popravnim zavodom Sarajevo, jer svoje zatvorenike/pacijente ne šalju u ovaj zavod. Kazali su kako raspolažu informacijom da Kazneno-popravni zavod Sarajavo šalje svoje zatvorenike/pacijente u Jagomir. Ravnatelj je rekao da su u idućem razdoblju planirani razgovori sa švicarskim ministarstvom zdravlja (kao financijerom obnove Zavoda) i ministarstvima pravde u Bosni i Hercegovini u svrhu rješavanja tog problema. Naglašena je iznimno dobra suradnja s Ministarstvom pravde BiH i Federalnim ministarstvom pravde. Također je istaknuto da je izaslanstvo Europskog odbora za sprječavanje mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) u lipnju 2019. posjetilo Zavod te da nije imalo primjedaba na njegov rad.

Rukovodstvo Zavoda istaknulo je da ova ustanova ima tri organizacijske jedinice i to su:

1. Služba za medicinske poslove, u sklopu koje su
 - Odsjek za prijem i psihijatrijske ekspertize
 - Odsjek za rehabilitaciju
 - laboratorij
 - ljekarna
2. Odjel za bolesti ovisnosti, unutar kojeg su
 - Odsjek za narkomaniju
 - Odsjek za alkoholizam
3. Odjel za psihotične poremećaje, u sklopu kojeg su
 - Odsjek I.A - muški
 - Odsjek I.B - muški
 - Odsjek II.A - muški

- Odsjek II.B - ženski.

Uz to je rečeno da svaki odjel u Zavodu ima svoj medicinski kadar, pa su trenutačno stalno zaposlena tri liječnika opće prakse, a tri liječnika dolaze iz Banje Luke u dežure, četiri psihologa i dva socijalna djelatnika.

Naglašeno je da je opremljena stomatološka ordinacija te će idućih dana započeti s radom. Opremanje laboratorija također je u završnoj fazi, dopremljeni su svi aparati i još se čeka nabava reagensa. Zasad je moguće uraditi nalaz osnovne krvne slike.

Članovi Neovisnog povjerenstva su neposrednim obilaskom Zavoda konstatirali sljedeće:

- Zatvorenici/pacijenti smješteni su u sobama kapaciteta 2-6 kreveta te svaki zatvorenik ima svoj krevet i ormarić za osobne stvari. U sobama su još stol, stolci i TV prijamnik.

Sve sobe su dovoljno velike za smještaj ovog broja osoba, imaju velike prozore, s dovoljno dnevnog svjetla, te ispunjavaju propisane standarde kvadrature po jednom zatvoreniku.

- Higijenski uvjeti u sobama su relativno zadovoljavajući.

- Svaki odjel ima kupaonicu s tuš-kabinama i zahodom.

- Svaki odjel raspolaže prostorijom za dnevni boravak, u kojem su TV prijamnik, stol, stolci, kao i dio čajne kuhinje sa štednjakom i sudoperom.

- Zatvorenicima/pacijentima na rapolanjanju je i velika dvorana za tjelovježbu, u kojoj je moguće igrati odbojku, košarku i nogomet, a opremljena je i strunjačama za vježbu te stolom za stolni tenis.

- Zavod raspolaže i svojom knjižnicom s više od 2.000 knjiga, radionicom za izradu ručnih radova i drvorezačkom radionicom koje služe za radno-okupacijsku terapiju.

- Zatvorenici/pacijenti imaju mogućnost zadovoljavati vjerske potrebe, za što su im na raspolaganju tri različite i opremljene prostorije za potrebe pravoslavnih, katoličkih i islamskih vjernika.

- Hrana za zatvorenike/pacijente priprema se u kuhinji, koja je sastavni dio Zavoda. Kuhinja i blagovaonica su čiste i uredne.

Na temelju svega navedenog Neovisno povjerenstvo daje sljedeću

P R E P O R U K U

1. Ministarstvo pravde BiH, Ministarstvo pravde Republike Srpske i Federalno ministarstvo pravde trebaju poduzeti mjere i aktivnosti kako bi smještajni kapaciteti

Zavoda za forenzičku psihijatriju Sokolac bili popunjeni, čime će se stvoriti još bolji uvjeti za smještaj i boravak štićenika, kao i za rad Zavoda.

2. Najavljeni posjet KPZ-u Doboj

Najavljeni posjet Kazneno-popravnog zavodu Doboj obavljen je 31. 10. 2019. Posjet su obavili: Mile Lasić, predsjednik Neovisnog povjerenstva, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva, Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva, Aleksandar Faladžić i Vedad Gurda, članovi Neovisnog povjerenstva, te Ivana Lovrić, tajnica Neovisnog povjerenstva.

Tijekom posjeta obavljen je razgovor s ravnateljem Kazneno-popravnog zavoda Doboj Brankom Miletićem.

Prema izjavi ravnatelja, Kazneno-popravni zavod Doboj je zatvor poluotvorenog tipa, ukupnog smještajnog kapaciteta **200** mjesta, i to **166** za zatvorenike i **64** za pritvorenike. Na dan posjeta Neovisnog povjerenstva u Kazneno-popravnog zavodu Doboj bilo je smješteno **64** zatvorenika i **13** pritvorenika.

U Zavodu su u trenutku posjeta bila ukupno **2** zatvorenika kojima je kaznenu sankciju izrekao Sud BiH, dok nije bilo pritvorenika.

Istaknuo je i da je broj zatvorenika u Zavodu uvijek bio u okvirima kapaciteta, s naglaskom da je zadnjih godinu-dvije u blagom padu.

Ravnatelj je naglasio da veliki problem ovoj ustanovi predstavlja njegova lokacija. Zavod se, naime, nalazi u središtu Doboja i trenutačno se aktivno radi na njegovom izmiještanju na periferiju grada.

Ravnatelj je naglasio i da su u poplavama koje su zadesile Bosnu i Hercegovinu 2014. godine pretrpjeli zanatnu štetu na objektu, ali su pomoću kredita uspjeli renovirati i ujedno poboljšati sigurnost u Zavodu.

U razgovoru s članovima Neovisnog povjerenstva ravnatelj Kazneno-popravnog zavoda Doboj istaknuo je da je veliki problem i nedostatak (nepopunjenost) stručnog kadra, a najviše zavodskih policajaca. Trenutačno ih je zaposleno 46, pri čemu je zadnjih godinu dana Zavod, po osnovi umirovljenja i sporazumnog raskida radnog odnosa, napustilo desetak pripadnika zavodske policije.

U Odjelu za zdravstvenu zaštitu Kazneno-popravnog zavoda Doboj stalno su zaposleni samo medicinski tehničari, dok liječnik dolazi po ugovoru o djelu, iako je pravilnikom o unutarnjoj

organizaciji i sisematizaciji radnih mjesta predviđen jedan liječnik. Također, po osnovi ugovora o djelu angažiran je i neoropsihijatar, a ugovor je potpisan i s jednom zubnom ordinacijom iz Doboja.

Ravnatelj je rekao da u sklopu Kazneno-popravnog zavoda djeluje i Gospodarska jedinica Spreča, koja je udaljena 5 km od Zavoda i u kojoj su radno angažirani zatvorenici. U sklopu gospodarske jedinice imaju farmu svinja, plastenike, drvorezačku radionicu i dr.

Neposrednim obilaskom Kazneno-popravnog zavoda Doboj konstatirano je sljedeće:

- Zatvorenici su smješteni u zajedničkim sobama kapaciteta 4-12 kreveta, svaki zatvorenik ima svoj krevet i ormarić za osobne stvari. Sve sobe su dovoljno velike za smještaj ovog broja osoba, imaju velike prozore s dovoljno dnevnog svjetla, te ispunjavaju propisane standarde kvadrature po jednom zatvoreniku. Svaka soba ima mokri čvor, WC i kupaonicu.
- Higijenski uvjeti u sobama su relativno zadovoljavajući.
- Zatvorenici imaju na raspolaganju dva dnevna boravka, jedan za pušače a drugi za nepušače, koji su dovoljno veliki za sve njih i opremljeni tv prijamnikom, stolovima i stolcima.
- Zatvorenici imaju mogućnost zadovoljavati vjerske potrebe, za što su im na raspolaganju tri različito opremljene prostorije za potrebe pravoslavnih, katoličkih i islamskih vjernika.
- U hodniku je postavljena telefonska govornica operatera ELTA KABAL.
- Zatvorenicima je na raspolaganju veliki poligon koji služi kao krug za šetnju, unutar poligona su postavljeni koševi za igranje košarke i stol za stolni tenis. Na raspolaganju im je i trim-kabinet opremljen spravama za vježbanje.
- Zatvorenicima je na raspolaganju i manja knjižnica s dva računala za potrebe zatvorenika.

Tijekom posjeta Kazneno-popravnog zavodu Doboj obavljani su i povjerljivi razgovori s dvojicom zatvorenika:

1. Zatvoreniku P. M.-u u vrijeme posjeta Neovisnog povjerenstva ostalo je još samo osam dana do odsluženja kazne. Nije imao primjedaba na uvjete u Kazneno-popravnog zavodu Doboj. I više nego je zadovoljan uvjetima boravka i hranom. Bio je zaposlen u gospodarskoj jedinici i smatra da su postignuti svrha kažnjavanja i resocijalizacija.

2. Zatvorenik Z. Đ. također je naglasio da je zadovoljan uvjetima u Kazneno-popravnog zavodu Doboj. Nije imao primjedaba ni na smještaj ni na ishranu, zadovoljan je i zavodskim osobljem. I on je zaposlen u gospodarskoj jedinici Zavoda, u radionici za obradu drveta. Uredno koristi izvanzavodske pogodosti.

Na temelju svega navedenog, Neovisno povjerenstvo daje sljedeće

P R E P O R U K E

1. Ministarstvo pravde Republike Srpske treba razmotriti mogućnost izmiještanja Kazneno-popravnog zavoda Doboj iz središta grada, za što se mogu iskoristiti vojni objekti bivše JNA koji su proglašeni neperspektivnima.
2. Ministarstvo pravde Republike Srpske, u suradnji s rukovodstvom Kazneno-popravnog zavoda Doboj, treba osigurati financijska sredstva za proširenje gospodarske jedinice, a sve u svrhu preokupacije i resocijalizacije zatvorenika.

3. Najavljeni posjet KPZ-u Sarajevo, Odjelu Igman

Najavljeni posjet Kazneno-popravnog zavodu Sarajevo, Odjelu Igman obavljen je 14. 11. 2019. Posjet su obavili: Mile Lasić, predsjednik Neovisnog povjerenstva, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva, Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva, Aleksandar Faladžić, član Neovisnog povjerenstva, te Ivana Lovrić, tajnica Neovisnog povjerenstva.

Tijekom posjeta obavljen je razgovor s Mladenom Krpanom, zamjenikom ravnatelja Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo, i Jasminom Taranišem, pomoćnikom ravnatelja u Sektoru za poslove odgoja - tretmana.

Prema izjavi zamjenika ravnatelja, Odjel Igman Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo je zatvor poluotvorenog tipa s ukupnim smještajnim kapacitetom **45** mjesta za zatvorenike. Na dan posjeta Neovisnog povjerenstva u Odjelu Igman KPZ-a Sarajevo bila su smještena **22** zatvorenika.

U zavodu je u trenutku posjeta bilo ukupno **osam** zatvorenika kojima je kaznenu sankciju izrekao Sud BiH.

Neposrednim obilaskom Odjela Igman KPZ-a Sarajevo konstatirano je sljedeće:

- Zatvorenici su smješteni u zajedničkim sobama koje su na II. katu i imaju kapacitet 2-4 kreveta, svaki zatvorenik ima svoj krevet i ormarić za osobne stvari. U sobama su i tv prijamnici s priključkom za kablsku televiziju. Sve sobe su dovoljno velike za smještaj ovog broja osoba, imaju velike prozore, s dovoljno dnevnog svjetla, te ispunjavaju propisane standarde kvadrature po jednom zatvoreniku. Ukupno je deset soba.
- Higijenski uvjeti u sobama su relativno zadovoljavajući.
- Zatvorenici imaju na raspolaganju dva dnevna boravka, jedan za pušače, a drugi za nepušače, koji su dovoljno veliki za sve njih i u kojima su stolovi i stolci, tv prijamnik i društvene igre.
- Zatvorenici imaju na raspolaganju zajedničku kupaonicu na II. katu s četiri tuš-kabine i više umivaonika. Sve je čisto i uredno.
- U hodniku na prizemlju zavoda postavljena je telefonska govornica T3 operatera.
- Na središnjem ulazu u kompleks zavoda je poseban objekt, u kojem se nalazi dvorana za posjete s osam stolova i klupa za sjedenje. Unutar ove dvorane je i manji dječji kutak s igraonicom. Sve je reneovirano, čisto i uredno.
- U istom objektu u kojem je dvorana za posjete nalazi se i soba za intimne posjete.

Tijekom posjeta Odjelu Igman KPZ-a Sarajevo obavljani su i povjerljivi razgovori sa šestoricom zatvorenika koje je osudio Sud BiH:

1. Zatvorenik M. B. je za najveći problem istaknuo neusklađenost državnog i entitetskog zakona o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera kad je u pitanju korištenje izvanzavodskih pogodnosti. Također je imao primjedbu na to što mu uprava zavoda ne dostavlja dokumentaciju podnesenu prilikom zahtjeva za uvjetni otpust, a što su obvezni učiniti.
Nije imao primjedaba na uvjete boravka i hranu. Istaknuo je da sve sami obavljaju u zavodu: kuhaju, čiste, peru odjeću. Naglasio je da liječnik opće prakse dolazi četvrtkom, a po potrebi i češće.
2. Zatvorenik E. Đ. također je imao primjedbu na neusklađenost zakona. Istaknuo je da su o tome u više navrata pisali Ustavnom sudu BiH, kao i ombudsmanima za ljudska prava u BiH. Zadovoljan je uvjetima boravka u zavodu. Radno je angažiran u kuhinji.

3. Zatvorenik V. S. također nije imao primjedaba na uvjete boravka u zavodu. Istaknuo je da je dva puta tražio premještaj u Kazneno-popravni zavod Zenica kako bi bio bliže obitelji, koja financijski nije u mogućnosti često ga posjećivati, ali mu nije odobren. Supruga mu dolazi svaka dva mjeseca, a djeca svakih 8-9 mjeseci.
4. Zatvorenik L. Z. također je imao samo primjebu na neusklađenost zakona o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera kad je u pitanju uvjetni otpust. Istaknuo je da su se adaptirali na uvjete boravka u zavodu. Imaju prostoriju za ispunjavanje vjerskih potreba, teretanu i košarkaški teren.
5. Zatvorenik M. M. nije imao primjedaba na uvjete boravka. Istaknuo je da je hrana klasična, ali imaju mogućnost donijeti i svoju prilikom korištenja izvanzavodskih pogodnosti.
6. Zatvorenik T. N. također je iznio problem neusklađenosti državnog i entitetskog zakona o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera. Nije imao primjedaba na uvjete boravka. Radno je angažiran u plastenicima i vozi traktor.

Na temelju navedenog, Neovisno povjerenstvo daje sljedeće

P R E P O R U K E

1. Ministarstvo pravde BiH i Federalno ministarstvo pravde trebaju raditi na usklađivanju zakona o izvršenju kaznenih sankcija te drugih podzakonskih akata s ciljem stvaranja pretpostavki da svi osuđenici izdržavaju kaznu pod istim uvjetima i s jednakim pravima (korištenje izvanzavodskih pogodnosti, broj slobodnih dana za vjerske blagdane, broj dana za godišnji odmor i dr.), na što je Neovisno povjerenstvo ukazivalo i u ranijim izvješćima.
2. Potrebno je da uprava Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo, prilikom podnošenja molbi Povjerenstvu za uvjetni otpust za zatvorenike koje je osudio Sud BiH, zatvoreniku na koji se molba odnosi dostavi svu dokumentaciju na uvid, a sukladno članku 194. stavak 6. Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16).
3. Ministarstvo pravde BiH i uprava Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo trebaju razmotriti mogućnost premještaja zatvorenika u kazneno-popravni zavod bliži mjestu

prebivališta zatvoreniku ako je on ispunio uvjete i izrazio želju za tim, a sukladno članku 184. Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) i propisanim odredbama članka 17.1. Europskih zatvorskih pravila.

Odjeljak C. Javnost rada

Sjednice Neovisnog povjerenstva pratili su zaposleni u Sektoru za odnose s javnošću Tajništva Parlamentarne skupštine BiH, a predsjednik Neovisnog povjerenstva je, na zahtjev predstavnika medija u BiH, davao i usmene izjave u vezi s radom Neovisnog povjerenstva. Prema članku 17. Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva, podaci i informacije koje se prikupe tijekom kontrole, te sadržaj obavljenih razgovora s osobama lišenim slobode, kao i drugim osobama koje mogu dati relevantne podatke, povjerljive su prirode.

Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu

Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH, sukladno članku 24. Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva, pružala je svu administrativno-tehničku i stručnu podršku u radu Neovisnog povjerenstva. Zajednička služba osigurala je potrebne uvjete za rad Neovisnog povjerenstva angažiranjem stručnog osoblja, ali i osiguranjem materijalno-tehničkih i drugih uvjeta za nesmetan rad.

POGLAVLJE IV. PREPORUKE

Neovisno povjerenstvo predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da usvoji ovo izvješće sa sljedećim preporukama, čija je provedba trajan proces, i to:

1. Vijeće ministara BiH treba poduzeti potrebne i konkretne aktivnosti na puštanju u rad novoizgrađenog Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine kako bi ova državna institucija od posebnog

društvenog interesa bila što prije stavljena u rad, a najkasnije u prvoj polovici 2020. godine.

2. Ministarstvo pravde BiH, Federalno ministarstvo pravde i Ministarstvo pravde RS-a trebaju raditi na usklađivanju zakona o izvršenju kaznenih sankcija te drugih podzakonskih akata s ciljem stvaranja pretpostavki da svi osuđenici izdržavaju kaznu pod istim uvjetima i s jednakim pravima (korištenje izvanzavodskih pogodnosti, broj slobodnih dana za vjerske blagdane, broj dana za godišnji odmor i dr.), na što je Neovisno povjerenstvo ukazivalo i u ranijim izvješćima.

3. Nadležna tijela Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Republike Srpske trebaju riješiti problem zapošljavanja, tj. popune radnih mjesta u kazнено-popravnim zavodima u BiH koja su ostala upražnjena odlaskom u mirovinu ili sporazumnim prekidom radnog odnosa, a s obzirom na to da su za ta radna mjesta već predviđena finansijska sredstva u proračunima entiteta.

PREDSJEDNIK NEOVISNOG POVJERENSTVA

Dr. sc. Mile Lasić

PRILOG: Tablični prikaz održanih sjednica u 2019. godini i nazočnost članova Neovisnog povjerenstva

**TABLIČNI PRIKAZ ODRŽANIH SJEDNICA I NAZOČNOST ČLANOVA NEOVISNOG POVJERENSTVA U
2019. GODINI**

Broj i datum održavanja sjednice	Ime i prezime člana Nezavisne komisije			
	Mile Lasić	Azra Alajbegović	Branica Spasojević	Aleksandar Faladžić
38. sjednica 31.1.2019.	+	+	+	+
39. sjednica 21.2.2019.	+	+	+	-
40. sjednica 28.3.2019.	+	+	+	+
41. sjednica 24.4.2019.	+	+	+	+
42. sjednica 22.5.2019.	+	+	+	+
43. sjednica 24.6.2019.	+	+	+	+
44. sjednica 9.7.2019.	+	+	+	+
45. sjednica 23.8.2019.	+	+	+	+
46. sjednica 16.9.2019.	+	+	+	+
47. sjednica 31.10.2019.	+	+	+	+
48. sjednica 14.11.2019.	+	+	+	+
49. sjednica 13.12.2019.	+	+	+	+